

Marija Jurić, mag.psych. (Klikeraj)
 rujan, 2022.

Socioemocionalni razvoj darovitih učenika (karakteristike darovite djece)

SOCIOEMOCIONALNE KARAKTERISTIKE DAROVITE DJECE			
KARAKTERISTIKE	RANO DJETINJSTVO	OSNOVNA ŠKOLA	SREDNJA ŠKOLA
EMOCIONALNA INTENZIVNOST 5 područja:	Dublja razina emocionalne reakcije	Reakcija na dubljoj razini na neki podražaj jer su kognitivno sposobniji od vršnjaka. (npr. Devetogodišnjak kao da ima „ludilo za učenje“) Intenzivne reakcije ne znače nezrelost. Važno je da učitelji razumiju djetetovu potrebu. (npr. Osjetljivost za nijanse u izražavanju i uporabi jezika. - Može biti negativno kada druga djeca shvate da ih mogu isprovocirati što ih stavlja u negativan fokus.)	Teže iskustvu emocionalnih reakcija dublje u odnosu na vršnjake. Čini se da imaju veći kapacitet za odgovor na intelektualni ili emocionalni podražaj (npr. Snažan osjećaj veselja ili tuge ne znači nezrelost.)
1) INTELEKTUALNA	strast za učenjem i detaljima, znatiželja, beskonačna pitanja, analitičko mišljenje, metaanalize – uživaju razmišljati o mišljenju, vole mentalne izazove, aktivan um, duže održavanje pažnje – radit će satima na zadacima dok ne budu zadovoljni rezultatima, detaljno planiranje		

Marija Jurić, mag.psych. (Klikeraj)
 rujan, 2022.

Socioemocionalni razvoj darovitih učenika (karakteristike darovite djece)

2) OSJETILNA	visoka estetika za stvari, fraze, glazbu, mogu biti fascinirani ritmom i slušati ga stalno zbog zadovoljstva, istančan osjećaj za okus/materijale/teksture, osjetljivi na buku i dodir (često odstrane etiketu s odjeće)		
3) IMAGINACIJSKA	živopisne vizualizacije, detalji, ljubav prema poeziji i drami, visoka kreativnost, nepopravljivi sanjari, djeluju odsutno, u svom svijetu, imaginarni prijatelji s kojima razgovaraju		
4) EMOCIONALNA	neobična osjetljivost na tuđe osjećaje, duboki i snažni osjećaji (npr. intenzivna ljutnja), umor, nervoza, osjetljivi na raspoloženja okoline, snažna povezanost s ljudima/životinjama, ne opraštaju si lako ako nekoga povrijede, pretjerana samokritičnost, brinu oko sitnih pogrešaka		
5) PSIHOMOTORNA	Energičnost, osjetljiviji neuromuskulatorni sustav, kompulzivno pričanje, neobično brz govor i pretjerani vokalni izrazi, fizički stalno u pokretu, ne mogu mirno sjediti P.S. Učitelji trebaju biti oprezni i opažati djecu kako im ne bi pripisali ADD/ADHD. Psihomotorna pobuđenost kod darovitih javlja se kada je djetetu dosadno, kada je uputa spora ili se zahtjeva rad koji je dijete već napravilo ili zna, dok trzanje i pomicanje može ukazivati na manjak intelektualnog podražaja.		
NEOBIČNO DOBRO RAZVIJEN OSJEĆAJ ZA PRAVDU I PRAVEDNOST	Osjećaj za jednakost (npr. dječak svima dijeli jednak broj lizalica, a drugi dječak uzima još i tuđe; djevojčica u dobi 6 godina htjela protestirati zbog neprimjerenog odlagališta otpada)	Mogu se jako uzrujati ako je netko nepravедno optužen Uključuje razumijevanje tuđih osjećaja, pozicije, situacije, okolnosti i pravednosti općenito.	Mogu biti jako uzrujani zbog nepravde u školi ili društvu – ponekad ova ogorčenost može rezultirati neprimjerenim ponašanjem (npr. Učenik je počeo proklinjati profesora matematike zbog neprimjerenog ponašanja prema njegovom prijatelju. Učitelj mu je rekao da razmisli što mu želi reći nakon što prespava jer je sada

Marija Jurić, mag.psych. (Klikeraj)
rujan, 2022.

Socioemocionalni razvoj darovitih učenika (karakteristike darovite djece)

			<p>uzrujan i da se sada smiri. Učenik je drugi dan na smiren način rekao učitelju o njegovom neprimjerenom ponašanju te se na kraju učitelj ispričao njegovom prijatelju.</p> <p>P.S. Što bi se dogodilo da je učitelj reagira ljutnjom na učenikovu ljutnju? – potvrdio bi svoje nepoštenje, nepravedno ponašanje.)</p>
INTERES ZA IGROM SA STARIJOM DJECOM I KONCEPT PRIJATELJSTVA	<p>Ranije u odnosu na vršnjake usvoje igre koje su strukturirane te pravila (npr. Problem je kada darovito dijete objašnjava pravila igre djetetu koje je vršnjak, a koje još uživa u slobodnoj igri.)</p> <p>Preferiraju društvo malo starije djece ili starijih nekoliko godina.</p>	<p>Drugačiji koncept prijateljstva u odnosu na vršnjake.</p> <p>Često traže jednu osobu s kojom će podijeliti svoje ideje i misli dok vršnjaci traže nekoliko prijatelja.</p> <p>Daroviti učenici radije će imati jednog do dva prijatelja nego li grupu prijatelja.</p>	<p>Traže društvo starijih (osoba koje su na njihovoj razini) zbog intelektualne i emocionalne zrelosti. Učitelji trebaju poticati ovu potrebu – često je ovo indikacija za akceleraciju.</p>

Marija Jurić, mag.psych. (Klikeraj)
rujan, 2022.

Socioemocionalni razvoj darovitih učenika (karakteristike darovite djece)

	Važno da su na istom razvojnom stupnju. (Npr. Dijete u dobi od 6 ili 7 godina traži prijatelja za dijeljenje misli i osjećaja a ne prijatelja kao partnera u igri.) Vole složene igre.	Čitaju knjige za stariju djecu. (npr. Može ih frustrirati što njihovi vršnjak nema interesa za priče/serije koje su njima uzbudljive.)	Preferiranje bliskosti/privrženosti s jednim ili dva prijatelja
NAPREDAN OSJEĆAJ ZA EMPATIJU	Razmatraju više od jednog aspekta situacije (Npr. djevojčica je dobila puno poklona za Božić, a prijateljica nije te shvaća kako postoji problem siromaštva. Izbjegavala druženje s prijateljicom tih dana kako ne bi pričala o poklonima te joj je sama nakon praznika donijela poklon.)	Skok s konkretnog na apstraktno mišljenje (7-11 god), zauzimanje nekoliko perspektivna, shvaćaju da isti događaj može uzrokovati suprotne osjećaje i da izraz lica ne reflektira uvijek osjećaje Npr. Učenica za 10. rođendan poželjela da je roditelji odvedu na humanitarnu akciju prikupljanja novca za nezbrinutu djecu. Donirala je sav svoj novac koji je trebala potrošiti na poklone.	Neobična sposobnost empatije može ih učiniti ranjivima na tuđe osjećaje ili nevolje. Važno je da učitelji ovu emocionalnu intenzivnost ne povezuju s nezrelošću. U kulturama u kojima se ne preferira javno pokazivanje/čitanje facijalnih ekspresija, neobična sposobnost empatije može uzrokovati

Marija Jurić, mag.psych. (Klikeraj)
rujan, 2022.

Socioemocionalni razvoj darovitih učenika (karakteristike darovite djece)

			teškoće, posebno kod darovitih dječaka/mladića.
NEOBIČAN SMISAO ZA HUMOR	Igra riječima, zagonetke, smišljanje nove riječi. Reakcije na šalu. Često prikrivaju svoje sposobnosti kako bi se svidjeli vršnjacima, no reakcija na humor ili njihov humor odaju ih u dobi 7 godina.	Od vizualnog pomiče se na verbalni humor (širine znanja pomaže im brže opažati različite instance u odnosu na vršnjake). Pomaže im kao samoobrana ili vid samopoštovanja jer su često u ulozi razrednog klauna. Posebna pažnja na učenike koji prikrivaju sposobnosti. Kontra efekt – pomaže im za otuđenje od vršnjaka.	Humor je više verbalan. Mogu prijeći na daljnju fazu humora koja podrazumijeva neusklađenost ideja (npr. Seinfeld, Monty Python). Ponekad svojim smijehom mogu prestrašiti druge zbog stvari koje smatraju smiješnima. Učenici koji zbog vršnjaka prikrivaju svoje sposobnosti mogu biti „otkriveni“ svojom reakcijom na humor. – važno za učitelje.
PRIKRIVANJE SPOSOBNOSTI	Prvi razred- prikrivanje vještina čitanja, računanja i pisanja pa ostaju na razinu kojoj jesu kako bi bili prihvaćeni.	Izraženo u ovom periodu kako bi ih vršnjaci prihvatili.	Dilema vezana za izbor oko uspjeha ili grupne pripadnosti.

Marija Jurić, mag.psych. (Klikeraj)
rujan, 2022.

Socioemocionalni razvoj darovitih učenika (karakteristike darovite djece)

TEŽNJA PERFEKCIONIZMU	<p>Frustriranost zbog nesavršene motoričke izvedbe koju su očekivali, ljutnja. Često brisanje, uzimanje novog lista papira, odbijanje rada ako pogriješi ili je neuspješno.</p> <p>Razvoj usmjeriti na izvrsnost, a ne na savršenstvo (suptilna razlika o kojoj roditelji i učitelji trebaju voditi računa).</p>	<p>U pozitivnom smislu perfekcionizam je dobar za dijete ako dijete zna svoje sposobnosti i zašto je sposobno. Negativan je kada dijete ne radi razmjerno svojim sposobnostima a teži uspjehu. Tada može razviti strah od neuspjeha (često neto korektno odrade što nije u skladu s njihovim sposobnostima a sve kako ne bi doživjeli neuspjeh, bili uznemireni kada oni ili netko drugi pogriješi. Učenica je bila ljuta, razjarena kada je dobila 98% iz testa zbog interpukcijske pogreške.)</p> <p>Nerealističan strah i tjeskoba mogu utjecati na perfekcionizam</p>	<p>Jedan od najvećih darova darovitim učenicima je prilika i poticaj da riskiraju privremeni „neuspjeh“ u učionici (sigurno okruženje) što ih ohrabruje za postizanje svog maksimuma.</p>
------------------------------	--	--	--

Marija Jurić, mag.psych. (Klikera)j
rujan, 2022.

Socioemocionalni razvoj darovitih učenika (karakteristike darovite djece)

		koji može ometati razvoj i rezultirati krivnjom.	
IDEALIZAM/ALTRUIZAM		Općenito pokazuju stav oko pomaganja drugoj djeci koji se manifestira kroz želju za služenjem, poučavanjem, volontiranjem u zajednici.	Njihov altruizam i idealizam koji često uključuje volontiranje zahtjeva dosta energije. Osjetljivost i uvid dovode ih do suradnje s drugima što može biti baza za daljnju karijeru ili donošenje odluka. Brižni su i podržavajući kao partneri i roditelji u odrasloj dobi.
SNAŽNA VEZANOST	Vidljiva već u ranim prijateljskim odnosima (jedna do dvije osobe ali kvalitetniji odnos)	Snažna povezanost s jednim ili dva prijatelja.	Snažna vezanost s jednim ili dva prijatelja, kasnije snažna vezanost za posao. Osobe u ulozu modela pomažu im pri usmjeravanju na životne ciljeve i odraslu dob.
VISOKA RAZINA ENERGIJE	U igri, može se pogrešno interpretirati kao hiperaktivnost od	U igri i radu, verbalnoj ili psihomotornoj aktivnosti, puno	Korištenje učenikove energije za produktivne svrhe zahtjeva

Marija Jurić, mag.psych. (Klikeraj)
rujan, 2022.

Socioemocionalni razvoj darovitih učenika (karakteristike darovite djece)

	strane učitelja koji nisu osjetljivi na ogromnu brzinu učenja.	napravljenog posla u malo vremena. Pozitivno korištenje te energije kritičan je dio socioemocionalnog razvoja darovitih kako ne bi došlo do dosade i frustracije	kanaliziranje energije u svrhovite zadatke i ustrajnost u radu vezano za ciljeve, bilo dugoročne ili kratkoročne. Rezultira motivacijom za uspjeh i uspjeh koji utječe na identitet i samopoštovanje učenika.
ZANIMANJE ZA KONCEPT SMRTNOSTI	Rano propituju o smrti, povezuje se sa zrelosti.	Uloga roditelja i učitelja je objasniti životni ciklus.	Učenje korištenja mentalne snage za promatranje prirodnog procesa, osim emocija i stresa vezano za smrt bliskih osoba, važan je dio socioemocionalnog razvoja darovitih učenika.